

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА»

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
SHEE «KYIV NATIONAL ECONOMICS UNIVERSITY
named after VADYM HETMAN»

**СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВА СФЕРА
В КООРДИНАТАХ НОВОЇ ЕКОНОМІКИ
ТА ГЛОБАЛЬНОЇ СОЦІОЕКОНОМІЧНОЇ
РЕАЛЬНОСТІ: ВИКЛИКИ, ШЛЯХИ РОЗВИТКУ**

**Збірник тез доповідей учасників
Міжнародної науково-практичної конференції
*11–12 листопада 2020 року***

**SOCIO-LABOR SPHERE
IN THE COORDINATES OF THE NEW ECONOMY
AND THE GLOBAL SOCIO-ECONOMIC REALITY:
CHALLENGES, WAYS OF DEVELOPMENT**

**Book of participants' abstracts
of the International Scientific and Practical Conference
*11–12 November 2020***

Редакційна колегія

А. М. Колот, д-р екон. наук, проф.; **Г. С. Лопушняк**, д-р екон. наук, проф.;
С. О. Цимбалюк, д-р екон. наук, проф.; **Т. Г. Кицак**, канд. екон. наук, доц.;
О. І. Кравчук, канд. екон. наук, доц.; **О. М. Поплавська**, канд. екон. наук, доц.

Соціально-трудова сфера в координатах нової економіки та глобальної соціоекономічної реальності: виклики, шляхи розвитку: зб. тез доповідей учасників Міжнар. наук.-практ. конф. ; 11—12 лист. 2020 р. К. : КНЕУ, 2021. 364 с.

ISBN 978–966–926–351–3

У збірнику подано тези доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Соціально-трудова сфера в координатах нової економіки та глобальної соціоекономічної реальності: виклики, шляхи розвитку». Об'єднуючою думкою, присутньою у більшості матеріалів, які подані на конференцію, є та, що на нинішньому етапі має відбутися зміна філософського розуміння демографічної, техніко-технологічної, глобалізаційної, економічної, соціально-трудової дійсності. Задля опанування новітньої філософії суспільного буття, учасники конференції закликають наукову спільноту, представників соціуму, від яких залежить формування та реалізація соціально-трудової політики, стати на шлях міждисциплінарних досліджень та багатовимірного сприйняття оточуючих світів, відмовитися від заскорузлих схем, моделей, інструментів, механізмів, що сформувалися за умов дотеперішньої економіки, яка за більшості параметрів є повною протилежністю тій реальності, що інтенсивно формується.

За точність викладу матеріалу та достовірність наведених фактів, прізвищ, цитат відповідальними є автори тез.

УДК 331:330.342.24.012.23](06)

*Розповсюдження та тиражування
без офіційного дозволу КНЕУ забороняється*

ВСТУПНЕ СЛОВО.	14
------------------------	----

СЕКЦІЯ 1. Соціально-трудові відносини за нової глобальної соціоекономічної реальності: пошук нової парадигми розвитку 25

<i>Колот А. М.</i> До філософії нової економіки та соціально-трудової реальності — ХХІ.	25
<i>Антонюк В. П.</i> Проблеми трансформації зайнятості в промисловості України за технологічними секторами	58
<i>Білик О. М., Шкарлат І. В.</i> Молодіжний сегмент ринку праці в координатах сучасної глобальної соціоекономічної реальності	61
<i>Близнюк В. В., Яценко Л. Д.</i> Концепція гідної праці як цільовий орієнтир держави в регулюванні ринку праці.	65
<i>Гриненко А. М.</i> Соціальний розвиток трудових колективів в ціннісних орієнтирах	68
<i>Гриценко А. А.</i> Мультиплікація недовіри як чинник деструкції глобальної соціоекономічної реальності	71
<i>Грішнова О. А.</i> Вектори зміни соціально-трудових відносин в умовах нової соціоекономічної реальності.	73
<i>Гук Л. П.</i> Телекомунікаційна та дистанційна робота: пошук нової парадигми розвитку	76
<i>Другова Є. В.</i> Структурні зрушення та поширення нестандартних форм зайнятості на ринку праці	79
<i>Жук Р. В.</i> Оцінка обсягів зовнішньої міграції населення України за даними Організації об'єднаних націй.	81
<i>Зайцев Ю. К.</i> Трансформація цивілізаційних функцій праці в умовах нанотехнологічних революцій і цифрової економіки.	84
<i>Кириленко В. І.</i> Економічна теорія в координатах нової економіки та глобальної соціально-економічної реальності	89
<i>Колядич О. І.</i> Зайнятість населення в стратегії сталого розвитку	93
<i>Коробкин А. З.</i> Система государственного регулирования оплаты труда в республике беларусь	99
<i>Кузнецова Н. Б.</i> Цифрова модель зайнятості у світі: загрози та небезпеки.	101

Секція 3. Соціальна сфера: виклики та детермінанти розвитку 249

<i>Бережний Я. В.</i> Виклики для управління у соціальній сфері України	249
<i>Березинець А. В.</i> Конвергенція інституційних основ соціальної політики країн єс та перспективи євроінтеграції в Україні	252
<i>Вітер В. І.</i> Модернізація професійних стандартів як тренд четвертої промислової революції	254
<i>Волковська А. І.</i> Сучасний підхід до професійного навчання за умови модернізації освітнього середовища	258
<i>Кирилюк В. В.</i> Управління соціальними послугами в період трансформаційних змін	261
<i>Кравець Г. В.</i> Соціальні функції держави у забезпеченні розвитку сфери праці і зайнятості	263
<i>Кузьменко Г. І.</i> Публічність та прозорість суб'єктів господарювання як платників податків в контексті забезпечення соціальної відповідальності	265
<i>Лебедев І. В.</i> Сталий соціальний туризм як фактор людського розвитку	268
<i>Лисенко А. М.</i> Мотивація науково-педагогічних працівників в контексті управління соціальною відповідальністю закладів вищої освіти	271
<i>Лопушняк Г. С., Жлобецька О. М.</i> Практико-орієнтована модель освіти: необхідність та можливості впровадження в Україні	273
<i>Малаховський Ю. В., Набулсі Хусейн.</i> Механізм державно-приватного партнерства у соціальній сфері регіональних інноваційних екосистем	275
<i>Машталер О. В.</i> Оцінка людського капіталу України як фактора інноваційної конкурентоспроможності в глобальних рейтингах	278
<i>Мельник С. В.</i> Формування галузевих рамок кваліфікацій як складова реформування системи регулювання соціально-трудових відносин	281
<i>Назарова Г. В., Демченко К. О.</i> Соціальна нерівність як джерело загроз соціальній безпеці суспільства	285
<i>Новіков В. М.</i> Інституціоналізація системи дуальної освіти в Україні	287
<i>Новікова Н. В., Сідлецький С. І.</i> Місце освіти у системі національної економіки та необхідність її державного регулювання	289
<i>Рамazanov С. К., Тишков Б. О.</i> Освіта, наука та інноваційні технології в епоху індустрії 4.0. цифровізації і штучного інтелекту	292
<i>Рябокoнь І. О.</i> Особливості організації навчального процесу в умовах пандемії COVID-19	295
<i>Студенець В. О.</i> Формування напрямів підвищення ефективності праці в торгівлі	297
<i>Шалімов В. В.</i> Місцеве оподаткування та його роль в забезпеченні розвитку регіону та бізнесу на засадах соціальної відповідальності	299
<i>Шалімова Н. С.</i> Роль аудиту як інституту в контексті формування системи соціальної відповідальності бізнесу та держави	302

Рис. 1. Напрями підвищення ефективності праці на підприємствах торгівлі

Отже, врахування галузевих особливостей торгівлі та вимог до персоналу торгівлі уможливорює використання усіх напрямів підвищення ефективності праці, що забезпечуватиме ефективність та конкурентоспроможність підприємств торгівлі загалом.

Література

1. Економічна теорія : Посіб. для студ. вузів / С. В. Мочерний. — К. : Акад., 1999. — 589 с.
2. Господарський кодекс України: електронний ресурс. — Джерело доступу: <http://code.leschishin.org/ec/>

УДК 336.221

Шалімов В. В.

кандидат економічних наук,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна

МІСЦЕВЕ ОПОДАТКУВАННЯ ТА ЙОГО РОЛЬ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ РОЗВИТКУ РЕГІОНУ ТА БІЗНЕСУ НА ЗАСАДАХ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Система місцевого оподаткування повинна не лише забезпечувати потреби місцевих бюджетів у надходженні коштів, а й враховувати необхідність забезпечення принципів соціальної відповідальності бізнесу та органів влади.

Фактично механізм місцевого оподаткування може бути охарактеризований такими вимогами Податкового кодексу України [3]: 1) передбачено чіткий перелік місцевих податків і зборів, а установлення місцевих податків і зборів, не передбачених Кодексом, забороняється; 2) до повноважень Верховної Ради України належить визначення переліку місцевих податків і зборів і їх основних елементів, установлення яких належить до компетенції сільських, селищних, міських рад і рад об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом і перспективним планом формування територій громад; 3) передбачено, що місцеві ради обов'язково установлюють єдиний податок і податок на майно (у частині транспортного податку та плати за землю) та вирішують питання щодо встановлення податку на майно (в частині податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки) та збору за місця для паркування транспортних засобів, туристичного збору; 4) до повноважень сільських, селищних, міських рад щодо податків і зборів, зокрема, належить встановлення ставок місцевих податків і зборів у межах ставок, визначених Податковим кодексом; 5) не дозволяється сільським, селищним, міським радам і радам об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом і перспективним планом формування територій громад, встановлювати індивідуальні пільгові ставки місцевих податків і зборів для окремих юридичних осіб і фізичних осіб — підприємців і фізичних осіб або звільняти їх від сплати таких податків і зборів. Закон України «Про місцеве самоврядування» [2] у складі повноважень сільських, селищних і міських рад передбачає загальні положення: встановлення місцевих податків і зборів відповідно до Податкового кодексу України, прийняття рішень щодо надання згідно чинного законодавства пільг по місцевих податках і зборах, а також земельному податку. Серед основних проблем місцевого оподаткування у контексті необхідності забезпечення принципів соціальної відповідальності як фундаментального базису соціально-економічного розвитку регіону варто відзначити відсутність права органів місцевого самоврядування на встановлення власних податкових преференцій на своїй території.

Ефективність місцевого оподаткування має визначатися виходячи з принципів оподаткування. Так, Податковим кодексом України [3] визначено такі засади оподаткування в Україні: загальність оподаткування; рівність усіх платників перед законом, недопущення будь-яких проявів податкової дискримінації; невідворотність настання визначеної законом відповідальності у разі

порушення податкового законодавства; презумпція правомірності рішень платника податку; фіскальна достатність; соціальна справедливість; економічність оподаткування; нейтральність оподаткування; стабільність; рівномірність і зручність сплати; єдиний підхід до встановлення податків і зборів. Принцип соціальної справедливості тлумачиться як установа податків і зборів відповідно до платоспроможності платників податків, тобто враховується соціальна відповідальність лише перед однією з груп учасників податкових відносин — платники. Підтримуючим принципом є принцип фіскальної достатності, який передбачає встановлення податків і зборів з урахуванням необхідності досягнення збалансованості витрат бюджету з його надходженнями, проте не акцентується увага на важливості та першочерговості конкретних витрат бюджету. Серед цих принципів відсутній принцип стимулювання, але беззаперечним є факт, що податки в цілому та місцеві податки та збори зокрема як фіскальні інструменти мають сприяти стимулюванню та активізації соціально-економічного розвитку.

Основні принципи формування фінансових ресурсів місцевих і регіональних органів самоврядування визначені у Європейській хартії місцевого самоврядування [1] (хоча б частина фінансових засобів органів місцевого самоврядування має надходити за рахунок місцевих податків чи зборів, ставки яких ці органи визначають у межах закону, а органи місцевого самоврядування мають право в межах закону самостійно визначати ставки місцевих податків і зборів) та рекомендаціях Ради Європи [4] (наділення органів місцевого самоврядування правом встановлювати розміри ставок у певних, але суттєвих межах, достатніх для забезпечення фінансування місцевих програм; визначення пільг і звільнень щодо місцевих податків і зборів виключно рішеннями представницьких органів місцевого самоврядування, а не законом).

Відсутність у органів місцевого самоврядування можливості впливати на визначення місцевих податків і зборів з метою врахування принципів соціальної відповідальності не сприяє соціально-економічному розвитку регіону. Для цього необхідно вирішити питання розширення повноважень місцевих органів самоврядування, місцевих органів влади та територіальних громад щодо встановлення елементів місцевих податків і зборів.

Список літератури

1. Європейська хартія місцевого самоврядування. URL :http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/994_036 (дата звернення 20.10.2020).
2. Закон України «Про місцеве самоврядування» від 21 травня 1997 року № 280/97-ВР (зі змінами та доповненнями). URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр> (дата звернення 20.10.2020).
3. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року №2755-VII. (зі змінами та доповненнями). URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення 20.10.2020).
4. Recommendation Rec (2005) 1of the Committee of Ministers to member states on the financial resources of local and regional authorities. URL: <https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=812131> (дата звернення 20.10.2020).

УДК 657.631.8:332.012.2

Шалімова Н. С.

доктор економічних наук, професор
декан факультету обліку та фінансів
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна

РОЛЬ АУДИТУ ЯК ІНСТИТУТУ В КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ БІЗНЕСУ ТА ДЕРЖАВИ

Теорія агентських контрактів, у рамках якої доводиться необхідність аудиту, фактично є однією з теорій контрактів, що розвиваються в рамках інституціональної економічної теорії і розглядають взаємодію учасників контракту як антагоністичну, а їх поведінку – як раціональну і максимізуючу. Проведення аудиту та інших завдань з надання впевненості дозволяє зменшити ймовірність виникнення несприятливого вибору та морального ризику, оскільки аудит може бути використаний як для встановлення типу агента (у цьому випадку аудит є прикладом засобів фільтрації, сигналізації та раціоналізації), так і для протидії опортуністичній поведінці (у даному випадку — прикладом засобу контролю та налагодження стимулів агента).

Наукове видання

СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВА СФЕРА
В КООРДИНАТАХ НОВОЇ ЕКОНОМІКИ
ТА ГЛОБАЛЬНОЇ СОЦІОЕКОНОМІЧНОЇ
РЕАЛЬНОСТІ: ВИКЛИКИ, ШЛЯХИ РОЗВИТКУ

Збірник тез доповідей учасників
Міжнародної науково-практичної конференції
11–12 листопада 2020 року

SOCIO-LABOR SPHERE
IN THE COORDINATES OF THE NEW ECONOMY
AND THE GLOBAL SOCIO-ECONOMIC REALITY:
CHALLENGES, WAYS OF DEVELOPMENT

Book of participants' abstracts
of the International Scientific and Practical Conference
11–12 November 2020

Редактор *І. Савлук*
Коректор *Н. Підлужна*
Художник обкладинки *Т. Зябліцева*
Верстка *О. Федосенко*

Підписано до друку 11.01.21. Формат 60×84/16. Папір офсет. № 1.
Гарнітура Тип Таймс. Друк офсетний. Ум. друк. арк. 21,38.
Обл.-вид. арк. 24,34. Наклад 300 пр. Зам. № 20-5648

Державний вищий навчальний заклад
«Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»
03680, м. Київ, проспект Перемоги, 54/1

Тел./факс (044) 537–61–41; тел. (044) 537–61–44
E-mail: publish@kneu.kiev.ua